

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/65/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117224010
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4117224010.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: J. P., nar. XX.X.XXXX, bytom U. L. XX, XXX XX Tornaľa, právne zastúpená: Lexpert s.r.o., IČO: 45 976 856, so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej: S. W., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, XXX XX Dolné Lefantovce, o zaplatenie 500 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500 eur od 31.1.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou súdu dňa 29.6.2017, doplnenou na základe výzvy súdu podaním zo dňa 12.9.2017 a podaním zo dňa 27.3.2019 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť jej sumu 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500 eur od 31.1.2017 do zaplatenia titulom nevrátenej pôžičky. Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania.

2. Uviedla, že voči žalovanej eviduje pohľadávku vo výške 500 eur s príslušenstvom, dňa 31.1.12017 písomne vyzvala žalovanú k úhrade pohľadávky, ale žalovaná túto pohľadávku neuhradila. Žalovaná je neterou žalobkyne (dcérou alebohej sestry žalobkyne), o pôžičku požiadala žalobkyňu žalovaná, prosila ju, nech jej požičia 500 eur. Žalobkyňa žalovanej hovorila, že sú to pre ňu veľké peniaze (v súčasnej dobe poberá starobný dôchodok 312 eur) a z toho mála, čo je jej zostane z dôchodku si odkladá peniaze na svoj pohreb. Žalovaná veľmi prosila žalobkyňu o pôžičku, hovorila „neboj sa teta, ja ti ich určite vrátim...“. Žalobkyňa sa nechala žalovanou prehovoriť a dohodli sa na poskytnutí pôžičky. Žalobkyňa žiadala žalovanú, aby jej dala číslo jej bankového účtu, že jej pôžičku 500 eur pošle tam. Žalovaná žiadala, aby to neposlala na účet, nech jej to pošle poštovou poukážkou. Žalobkyňa žalovanej vyhovel a poslala jej pôžičku 500 eur poštou, za čo zaplatila žalobkyňa aj poplatok asi 15 eur. Žalovaná hovorila, že peniaze žalobkyňi vráti, len potrebuje ešte nejaký čas, preto žalobkyňa aj s ohľadom na to, že sú rodina, súhlasila s predĺžením termínu vrátenia pôžičky. Tento scenár sa opakoval niekoľkokrát, neskôr sa však žalovaná začala zatajovať a zmenila si aj telefónne číslo. V nadväznosti na to žalobkyňa vyzvala prostredníctvom svojej známej Mgr. J. B. alovánú na vrátenie pôžičky a písomnou výzvou je poskytla dodatočnú lehotu na vrátenie pôžičky. Prostredníctvom svojho nového právneho zástupcu žalobkyňa zistila, že proti žalovanej sú vedené mnohé exekučné konania a dokonca banka začala s aj výkonom záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej a jej manžela. Vo svetle týchto okolností sa javí, že žalovaná už v minulosti mohla mať úmysel vyžiadajú pôžičku nevrátiť a uviedla žalobkyňu do omylu s tvrdeniami o rýchlom vrátení pôžičky.

3. Za účelom prejednávania veci súd nariadil pojednávanie.

4. Žalovaná sa k podanej žalobe vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 16.4.2019, teda deň pred nariadeným pojednávaním, v ktorom súd požiadala o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní z pracovných dôvodov a súčasne v uvedenom podaní z opatrnosti vzniesla námietku premlčania, navrhla, aby súd prvej inštancie žalobu zamietol v plnom rozsahu a trovy konania nepriznal žiadnej zo strán.

5. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a tiež na písomnom vyjadrení zo dňa 27.3.2019. Uviedol, že žalobkyňa požičala sumu 500 eur žalovanej, pričom tak urobila prostredníctvom poštovej poukážky, peniaze boli poukázané dňa 29.4.2013, pri poskytnutí pôžičky nebol presne dohodnutý termín jej vrátenia. Žalovaná však prisľúbila, že peniaze vráti čo najskôr. Keď žalovaná peniaze nevracala, žalobkyňa ju kontaktovala telefonicky, bolo to niekoľkokrát, počas týchto telefonátov žalovaná žalobkyňu žiadala, aby jej umožnila vrátiť peniaze neskôr, s čím žalobkyňa opakovane súhlasila. Posledný telefonát medzi žalobkyňou a žalovanou bol začiatkom apríla 2016, kedy znovu žalovaná prisľúbila vrátenie peňazí do dvoch týždňov a žalobkyňa súhlasila. Keď sa však žalobkyňa znovu snažila žalovanej dovolať, túto už nezastihla a ako neskôr zistila žalovaná si zmenila telefónne číslo. Žalobkyňa si pamätá na posledný pokus o telefonický kontakt so žalovanou, ktorý bol 24.4.2016, a preto má za to, že vlastne do tohto dátumu mala žalovaná sumu vrátiť, to bol ten dátum dvoch týždňov po poslednom uskutočnenom telefonáte a z týchto dôvodov má za to, že premlčacia doba pred podaním žaloby na súd neuplynula, a teda aj námietka premlčania je nedôvodná. Podrobnosti ohľadom pôžičky boli dohodnuté ústne, a preto v súvislosti s námietkou premlčania poukazuje na nález US ČR 2US 309/95 v zmysle, ktorého aj vznesenie námietky premlčania možno považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, námietku premlčania považuje za rozpornú s dobrými mravmi z dôvodu, že žalovaná vylákala pôžičku od žalobkyne, ktorá je rodinou príslušníčkou, opakovane jej sľubovala, že túto pôžičku vráti, pritom žalovaná mala už v tom čase proti sebe vedených niekoľko exekúcií. Žalovaná už v čase vyprosenia si pôžičky mala úmysel túto nevrátiť a len zneužiť dôveru svojej tety. Keďže žalovaná na výzvu súdu nereagovala, považuje jej podanie zo dňa 16.4.2019 za oneskorené, na ktoré by súd nemusel prihliadať. Žalovaná krátko pred termínom pojednávania, ktoré bolo pôvodne určené na december 2018 žalobkyňu kontaktovala a sľúbila jej splatenie pôžičky v splátkach vo výške 50 eur, žalobkyňa však nič nevrátila.

6. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že žalovaná si od nej pýtala 500 eur. Povedala jej, že má peniaze odložené na pohreb a nechce ležať v truhle za cudzie peniaze. Keďže na ňu opakovane naliehala a tvrdila jej, že súrne potrebuje peniaze, nakoniec jej požičala 500 eur. Žalovaná jej stále sľubovala, že jej peniaze vráti, avšak nestalo sa tak. Opakovane jej telefonovala, až kým si nezmenila telefónne číslo. Pred pojednávaním v decembri 2018 jej žalovaná telefonovala, a žiadala ju, aby toto konanie odvolala a prisahala jej, že jej peniaze vráti. Žalovaná sa o osobu žalobkyne nezaujíma, nekontaktuje ju, vedela, že ide na operáciu a vôbec sa o to nezaujímal.

7. V prejednávanej spore súd vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu žalobkyne, výsluchom žalobkyne a oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a to žaloby, predžalobnej výzvy, poštového podacieho lístka a dokladu o výbere v hotovosti, doplnenia žaloby, vyjadrení žalobkyne, žiadosti žalovanej a z takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa dňa 29.4.2013 vybrala v hotovosti zo svojho účtu vedeného v Slovenskej sporiteľni, a.s. finančnú hotovosť vo výške 500 eur a v ten istý deň sumu vo výške 500 eur poslala poštovým peňažným poukazom žalovanej na jej adresu. V tomto konaní sa žalobkyňa domáha vrátenia uvedenej sumy od žalovanej titulom pôžičky.

9. Z predžalobnej výzvy datovanej 31.1.2017 mal súd preukázané, že žalobkyňa cestou Mgr. A. B. vyzvala žalovanú k vráteniu sumy vo výške 500 eur s príslušenstvom, a to v lehote 3 dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy. Žalovaná žalobkyňu sumu vo výške 500 eur nevrátila.

10. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

11. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

13. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

14. Podľa § 517 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa § 150 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

18. Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

19. Podľa § 216 ods. 1, 2 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

20. Zmluvou o pôžičke vzniká medzi veriteľom a dlžníkom právny záväzkovoprávny vzťah - pôžička. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť mu do uplynutia dohodnutej doby veci rovnakého (toho istého) druhu, pričom môže ísť o odplatný alebo bezodplatný právny vzťah. Tento právny vzťah nevyžaduje osobitnú formu, preto zmluva o pôžičke môže byť uzavretá ústne, konkludentne (mlčky) alebo v písomnej forme. Pojmovými znakmi zmluvy o pôžičke sú: a/ prenechanie veci na voľné nakladanie, b/ druhovo určené veci, c/ dočasnosť (prenechanie na dohodnutú dobu), d/ povinnosť vrátiť vec rovnakého druhu a e/ doba splatnosti jej vrátenia. Aj keď je zmluva o pôžičke neformálnym právnym úkonom, je reálnou zmluvou (kontraktom), čo znamená, že na uzavretie takejto zmluvy je potrebné, aby bol odovzdaný predmet pôžičky (peniaze) veriteľom dlžníkovi, či už fyzickým odovzdaním peňazí alebo napr. bezhotovostným spôsobom. Pojmovým znakom zmluvy o pôžičke je aj jej dočasnosť (§ 657 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130.html>> „...dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby...“), avšak termín plnenia nemusí byť dohodnutý pri uzatváraní zmluvy, ale môže byť dohodnutý aj neskôr, prípadne stačí, ak je dodatočne určiteľný alebo ponechaný na vôli dlžníka. Ak čas plnenia nebol v zmluve dohodnutý, použije sa všeobecná úprava splnenia dlhu § 563 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130.html>> a dlžník je povinný splniť dlh prvý deň po tom, čo ho o plnenie požiadal veriteľ. Forma výzvy nie je zákonne ustanovená. Zostáva na vôli veriteľa, či vo výzve určí dlhšiu dobu na plnenie, alebo požaduje okamžité splnenie dlhu a dlžník je v tom prípade povinný plniť nasledujúci deň po tom, ako ho veriteľ o plnenie požiadal. Veriteľ môže dlžníka kvalifikovane vyzvať na plnenie aj v žalobe. V takom prípade je dlžník povinný plniť nasledujúci deň po doručení žaloby dlžníkovi (R 22/77).

21. Keďže predmetom tohto sporu bolo vrátenie peňažnej sumy titulom pôžičky, súd sa v prvom rade zaoberal skúmaním, či medzi stranami bola platne uzavretá zmluva o pôžičke, za akých podmienok a

tiež či na jej základe bola žalobkyňou žalovanej peňažná suma pôžičky v žalobcom deklarovanej výške 500 eur skutočne poskytnutá. Súd sa ďalej zaoberal námietkou premlčania vznesnou žalovanou v podaní zo dňa 16.4.2019.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne preukázané, že k poskytnutiu pôžičky vo výške 500 eur žalobkyňou v prospech žalovanej skutočne došlo, túto skutočnosť mal súd preukázanú z poštového peňažného poukazu potvrdzujúceho zaslanie peňažnej sumy vo výške 500 eur žalobkyňou žalovanej, poskytnutie pôžičky nerozporovala ani samotná žalovaná. Písomná zmluva o pôžičke medzi stranami dojednaná nebola a strany sa pri odovzdaní pôžičky presne nedohodli ani na termíne jej vrátenia. Splatnosť záväzku zo zmluvy o pôžičke súd v súlade s ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka určil s poukazom na tvrdenia žalobkyne na deň 24.4.2016, čo je dátum, ktorý mal nasledovať dva týždne po telefonáte žalobkyne so žalovanou uskutočnenom začiatkom apríla 2016, v ktorom žalovaná prisľúbila vrátenie peňazí do dvoch týždňov a žalobkyňa s uvedeným súhlasila. Uvedeným ňom začala žalobkyňa plynúť aj premlčacia lehota na uplatnenie jej práva na vrátenie pôžičky voči žalovanej. Žaloba bola súdu doručená dňa 29.6.2017, teda v rámci trojročnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka), žalobkyňa si svoje právo voči žalovanej uplatnila na súde včas.

23. S poukazom na uvedené skutočnosti súd vyhodnotil žalobu ako dôvodnú a žalobkyňa nárok na zaplatenie sumy vo výške 500 eur voči žalovanej priznal. Žalobkyňa sa voči žalovanej domáhala tiež priznania nároku na úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne počnúc dňom 31.1.2017. Súd mal preukázané, že žalovaná sa do omeškania s vrátením pôžičky dostala už dňom nasledujúcim po dátume 24.4.2016, ktorý bol stranami určený ako termín vrátenia pôžičky, s poukazom na ustanovenie § 216 CSP však súd žalobkyňa nárok na úroky z omeškania priznal až počnúc dňom 31.1.2017, teda v súlade s petítom žalobného návrhu v sadzbe neprevyšujúcej zákonné úroky z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

24. Záverom súdu nedá nepoukázať na skutočnosť, že konanie žalovanej, ktorá je rodinnou príslušníčkou žalobkyne, vníma ako rozporné s dobrými mravmi. Žalovaná od žalobkyne vylákala bezúročnú pôžičku vo výške 500 eur napriek tomu, že jej žalobkyňa zdôraznila, že ide o peniaze, ktoré má odložené na pohreb, pričom podľa názoru súdu už v čase uzavretia zmluvy o pôžičke žalovaná nemala predstavu o tom, z čoho žalobkyňa uvedenú sumu vráti. S poukazom na finančnú situáciu žalovanej, ktorá je súdu známa z iného konania voči nej vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 19C/93/2017 má súd za to, že žalovaná už v čase vzniku pôžičky musela vedieť, že jej finančná situácia jej neumožňuje pôžičku vrátiť, túto si však aj napriek tomu od žalobkyne požičala, opakovane ju v otázke jej vrátenia zavádzala a za celú dobu od poskytnutia peňažných prostriedkov žalovaná neuhradila žalobkyňa nijakú čiastku, ani neprejavila záujem žalobkyňa pôžičku vrátiť.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobkyňa bola v konaní úspešná a zatiaľ čo žalovaná nedosiahla žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalobkyňa náhradu trov konania v plnom rozsahu (100%).

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.